

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Limbi și literaturi străine/ Colectivul de Slavistică
1.4 Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Limbă și literatură rusă

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	<i>LITERATURĂ RUSĂ</i>						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. dr. Cecilia Maticiuc						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. dr. Cecilia Maticiuc						
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	II	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	OB

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	48	din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar	24
Distribuția fondului de timp					ore/ semestru
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					30
Documentare suplimentară în bibliotecă și pe platformele electronice de specialitate					25
Pregătire seminare					20
Tutoriat (facultativ)					-
Examinări					2
Alte activități					-
3.7 Total ore studiu individual					75
3.8 Total ore pe semestru					125
3.9 Număr de credite					5

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Nu este cazul
4.2 De competențe	Nu este cazul

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Nu este cazul
5.2 De desfășurare a seminarului	Nu este cazul

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1. Utilizarea adecvată a conceptelor științei literaturii în domeniul literaturii ruse.</p> <ul style="list-style-type: none"> Definirea și descrierea formelor de evoluție și a temelor esențiale ale literaturii ruse; descrierea conceptelor, perspectivelor și metodelor utilizate în teoria literară modernă. Aplicarea conceptelor de teorie literară în investigarea dinamică și interrelaționarea fenomenelor literare/culturale. Relaționarea discursului literar cu discursul cultural. Abordarea critică a ideilor și orientărilor teoretice în studiul literaturii. <p>C2. Comunicarea eficientă, scrisă și orală, în limba română și în limba rusă.</p> <ul style="list-style-type: none"> Interpretarea relației dintre mesajul oral sau scris și contextul său, identificarea tehnicilor de construcție a mesajului în limba română și în limba rusă. Receptarea critică și producerea de mesaje orale sau scrise specifice comunicării științifice la nivel universitar (prezentări de proiecte, referate, recenzii, comunicări, lucrări de licență etc.) atât în limba română, cât și în limba rusă. <p>C3. Analiza și prezentarea fenomenelor literare în contextul culturii ruse și europene.</p> <ul style="list-style-type: none"> Precizarea și descrierea specificului epocilor și curentelor literare din spațiul culturii ruse. Analiza textelor literare din cultura rusă cu respectarea normelor de cercetare specifice. Utilizarea literaturii de referință pentru interpretarea textului literar. Precizarea funcției traducerilor ca fenomen cultural.
Competențe transversale	<p>CT1 Utilizarea componentelor domeniului limbii și literaturii în concordanță cu etica profesională; CT2. Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice; CT3. Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională.</p>

7. Obiectivele disciplinei

7.1. Obiective generale	<ol style="list-style-type: none"> Formarea unei viziuni ample și nuanțate asupra evoluției literaturii; Aprofundarea înțelegerii fenomenului literar într-un secol care a impus controlul asupra conștiinței scriitorului; Cultivarea capacității de receptare critică a traducerilor; Cultivarea spiritului critic în receptarea textelor (beletristice și științifice) în vederea dobândirii facultății de discernere a capacității unui text de a fi considerat (în mod argumentat) parte a literaturii universale.
7.2. Obiectivele specifice	<p>După parcurgerea modulului dedicat acestei discipline, studenții vor fi capabili:</p> <ul style="list-style-type: none"> să realizeze încadrarea textelor studiate în tradiția literaturii ruse; să deprindă și să stăpânească metodele de analiză literară; să înțeleagă un text literar în limba rusă și să formuleze o opinie critică; să înțeleagă critic dinamica procesului de filiație și de interrelaționare a societății cu literatura; să probeze prin participările la discuțiile din timpul seminarului abilitățile necesare comunicării orale științifice și academice; să discearnă valoric valabilitatea surselor științifice și să demonstreze utilizarea adecvată a acestora în cadrul strict al deontologiei cercetării științifice.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore; referințe bibliografice – selectiv)
1.	Curs introductiv. Prezentarea tematicii și a bibliografiei	Prelegerea, explicația, abordări interactive	2 ore

2.	„Dezghețul”. Schimbarea de paradigmă în literatura rusă	Conversația euristică, problematizarea, studii de caz	2 ore Referințe bibliografice: v. infra
3.	„Literatura lagărelor”. Precursori („literatura ocnei”) – F.M. Dostoievski, <i>Amintiri din Casa morților</i> ; A.P. Cehov, <i>Insula Sahalin</i>	Prelegerea, explicația, abordări interactive	2 ore Referințe bibliografice: v. infra
4.	Literatura concentraționară. Trăsături. Reprezentanți	Prelegerea, explicația, abordări interactive	2 ore Referințe bibliografice: v. infra
5.	Memorialistica lagărelor. Evghenia Ghinzburg, Oleg Volkov, Anatoli Marcenko s.a.	Prelegerea, explicația, abordări interactive	2 ore Referințe bibliografice: v. infra
6.	Memorie, identitate în epoca sovietică: Nadejda Mandelștam, <i>Memorii</i> ; Aleksandr Soljenițin, <i>Vițelul și stejarul (însemnări din viața literară)</i> .	Prelegerea, explicația, abordări interactive	2 ore Referințe bibliografice: v. infra
7.	Aleksandr Soljenițin	Prelegerea, explicația, abordări interactive	2 ore Referințe bibliografice: v. infra
8.	Varlam Șalamov	Prelegerea, explicația, abordări interactive	2 ore Referințe bibliografice: v. infra
9.	Direcții în proza rusă contemporană	Prelegerea, explicația, abordări interactive	2 ore Referințe bibliografice: v. infra
10.	Postmodernismul rus (I). Andrei Bitov, <i>Casa Pușkin</i>	Prelegerea, explicația, abordări interactive	2 ore Referințe bibliografice: v. infra
11.	Postmodernismul rus (II). Vladimir Makanin	Prelegerea, explicația, abordări interactive	2 ore Referințe bibliografice: v. infra
12.	Concluzii, feedback	Conversația euristică, problematizarea	2 ore

BIBLIOGRAFIE**Referințe principale:**

Ediții în limba rusă și traduceri.

Nadejda Mandelștam, *Memorii*, vol. I-II, traducere, note și indice de Nicolae Iliescu, Polirom, Iași (vol. I: *Fără speranță*, Polirom, 2003; vol. II: *Speranță abandonată*, Polirom, 2005).Aleksandr Soljenițin, *Vițelul și stejarul. Însemnări din viața literară*, vol. I-II, traducere din limba rusă de Maria și Ion Nastasia, Humanitas, București, 2002.Aleksandr Soljenițin, *Ca bobul între pietrele de moară. Însemnări din exil*, traducere din limba rusă de Nicolae

Vrublevschi, Humanitas, București, 2006.
Aleksandr Soljenițin, *Arhipelagul Gulag*, vol. I-III, traducere din limba rusă de Nicolae Iliescu și Ion Covaci, postfață de Alexandru Paleologu, Univers, București, 1997-1998.
Aleksandr Soljenițin, *O zi din viața lui Ivan Denisovici*, traducere din limba rusă de Nina Grigorescu, Humanitas, București, 2013.
Aleksandr Soljenițin, *Pavilionul canceroșilor*, traducere din limba rusă de Maria Dinescu și Eugen Uricaru, Albatros, București, 1997.
Aleksandr Soljenițin, *Dulceața de caise*, traducere din limba rusă și note de Cecilia Maticiuc, Univers, București, 2015.
Aleksandr Soljenițin, *Povestiri și miniaturi*, traducere din limba rusă, prefață și note de Cecilia Maticiuc, Univers, București, 2017.
Varlam Șalamov, *Povestiri din Kolîma*, vol. I-II, traducere din limba rusă de Ana-Maria Brezuleanu, Magda Achim și Alexandra Fenoghen, Polirom, Iași, 2015.
Vladimir Makanin, *Underground sau Un erou al timpului nostru*, traducere din limba rusă de Emil Iordache, Polirom, Iași, 2004.
Andrei Bitov, *Casa Pușkin*, traducere din limba rusă de Natalia Stănescu, Univers, București, 1997.
Venedikt Erofeev, *Moscova-Petușki*, traducere din limba rusă de Emil Iordache, Polirom, Iași, 2004.
Sașa Sokolov, *Școală pentru proști*, traducere din limba rusă de Antoaneta Olteanu, Allfa, București, 2011.

Referințe suplimentare:

Людмила Сараскина, *Александр Солженицын*, Молодая гвардия, Москва, 2009.
Валерий Есипов, *Шаламов*, Молодая гвардия, Москва, 2019.
И. С. Скоропанова, *Русская постмодернистская литература*, Наука, Москва 2001.
Михаил Епштейн, *Постмодерн в русской литературе*, Высшая школа, Москва 2005.
Anne Applebaum, *Gulagul. O istorie*, traducere de Simona-Gabriela Vărzan și Vlad Octavian Palcu, Humanitas, București, 2011.
Philippe Lejeune, *Pactul autobiografic*, traducere de Irina Margareta Nistor, Univers, București, 2000.
Cecilia Maticiuc, *Proza lui Aleksandr Soljenițin. Un document artistic al Gulagului*, Institutul European, Iași, 2014.
Georges Nivat, *Le phénomène Soljénitsyne*, Fayard, 2009.
Paul Ricœur, *Memoria, istoria, uitarea*, traducere de Ilie și Margareta Gyurcsik, Amarcord, Timișoara, 2001.

8.2	Seminar	Metode de predare	Observații (ore; referințe bibliografice – selectiv)
1.	Boris Pasternak, <i>Doctor Jivago</i>	Abordări interactive și aplicații practice (lectură și comentariu de text, traduceri, analize stilistice).	2 ore Борис Пастернак, «Доктор Живаго» http://loveread.ec/contents.php?id=10611 Boris Pasternak, <i>Doctor Jivago</i> , trad. de Emil Iordache, Polirom, Iași, 2013.
2.	Vasili Grossman, <i>Viață și destin</i>	Abordări interactive și aplicații practice (lectură și comentariu de text, traduceri, analize stilistice).	2 ore Василий Гроссман, «Жизнь и судьба» http://loveread.ec/contents.php?id=14714 Vasili Grossman, <i>Viață și destin</i> , vol. I-II, trad. Laurențiu Checicheș, Polirom, Iași, 2016.
3.	Evghenia Ghinzburg, <i>Itinerar abrupt</i>	Abordări interactive și aplicații practice (lectură și comentariu de text, traduceri, analize stilistice).	2 ore Евгения Гинзбург, «Крутой маршрут» https://www.e-libra.su/read/101748-krutoy-marshrut.html#48878231 Evghenia Ghinzburg, <i>Jurnal</i> , vol. I. <i>Destin în bătaia vântului</i> , trad. Antoaneta Olteanu, Corint, București,

			2015. Idem, <i>Jurnal</i> , vol. II. <i>Осна... Ce binecuvântare!</i> , trad. Antoaneta Olteanu, Corint, București, 2016.
4.	Aleksandr Soljenițin – proza scurtă (I). Nuvela de debut: <i>O zi din viața lui Ivan Denisovici</i>	Abordări interactive și aplicații practice (lectură și comentariu de text, traduceri, analize stilistice).	2 ore Александр Солженицын, «Один день Ивана Денисовича» http://lib.ru/PROZA/SOLZHENICYN/ivandenisych.txt Aleksandr Soljenițin, <i>O zi din viața lui Ivan Denisovici</i> , trad. din limba rusă de Nina Grigorescu, Humanitas, București, 2013. Людмила Сараскина, <i>Александр Солженицын</i> , Молодая гвардия, Москва, 2009. Cecilia Maticiu, <i>Proza lui Aleksandr Soljenițin. Un document artistic al Gulagului</i> , Institutul European, Iași, 2014.
5.	Aleksandr Soljenițin – proza scurtă (II). <i>Nastenka</i>	Abordări interactive și aplicații practice (lectură și comentariu de text, traduceri, analize stilistice).	2 ore Александр Солженицын, «Настенька» http://rulibs.com/ru_zar/prose_rus_classic/soljenitsyn/w/1_5.html Aleksandr Soljenițin, <i>Nastenka</i> , în <i>Dulceața de caise</i> , trad. din limba rusă și note de Cecilia Maticiu, Univers, București, 2015.
6.	Aleksandr Soljenițin – proza scurtă (III). «Miniaturi»	Abordări interactive și aplicații practice (lectură și comentariu de text, traduceri, analize stilistice).	2 ore Александр Солженицын, «Рассказы и крохотки» https://librebook.me/rasskazy_i_krohotki/vol3/4 Aleksandr Soljenițin, <i>Povestiri și miniaturi</i> , traducere din limba rusă, prefață și note de Cecilia Maticiu, Univers, București, 2017.
7.	Aleksandr Soljenițin – romanul. <i>Pavilionul canceroșilor</i>	Abordări interactive și aplicații practice (lectură și comentariu de text, traduceri, analize stilistice).	2 ore Александр Солженицын, «Раковый корпус» https://www.litres.ru/aleksandr-isaevich-solzhenicyn/rakovyy-korpus/chitat-onlayn/ Aleksandr Soljenițin, <i>Pavilionul canceroșilor</i> , trad. din limba rusă de Maria Dinescu și Eugen Uricaru, Albatros, București, 1997.
8.	Varlam Șalamov – texte programatice (<i>Despre proză; Prin zăpadă</i>)	Abordări interactive și aplicații practice (lectură și comentariu de text, traduceri, analize stilistice).	2 ore Варлам Шаламов, «О прозе»; «По снегу» https://shalamov.ru/library/21/45.html https://shalamov.ru/library/2/ Varlam Șalamov, <i>Povestiri din Kolîma</i> , vol. I-II, trad. Ana-Maria Brezuleanu, Magda Achim și Alexandra Fenoghen, Polirom, Iași, 2015. Валерий Есипов, <i>Шаламов</i> , Молодая гвардия, Москва, 2019.
9.	Varlam Șalamov, <i>Povestiri din Kolîma (Pe datorie; În noapte)</i>	Abordări interactive și aplicații practice (lectură și comentariu de text, traduceri, analize	2 ore Варлам Шаламов, «Колымские рассказы» https://shalamov.ru/library/2/ Anne Applebaum, <i>Gulagul. O istorie</i> , Humanitas, București,

		stilistice).	2011.
10.	Varlam Șalamov, <i>Povestiri din Kolîma</i> (<i>Sherry-Brandy</i>)	Abordări interactive și aplicații practice (lectură și comentariu de text, traduceri, analize stilistice).	2 ore Варлам Шаламов, «Колымские рассказы» https://shalamov.ru/library/2/
11.	Venedikt Erofeev, <i>Moscova-Petușki</i>	Abordări interactive și aplicații practice (lectură și comentariu de text, traduceri, analize stilistice).	2 ore Венедикт Ерофеев, «Москва-Петушки» http://loveread.ec/view_global.php?id=58164 Venedikt Erofeev, <i>Moscova-Petușki</i> , trad.din rusă de Emil Iordache, Polirom, Iași, 2004.
12.	Vladimir Makanin, <i>Underground sau Un erou al timpului nostru</i>	Abordări interactive și aplicații practice (lectură și comentariu de text, traduceri, analize stilistice).	2 ore Владимир Маканин, «Андеграунд или Герой нашего времени» http://lib.ru/PROZA/MAKANIN/underground.txt Vladimir Makanin, <i>Underground sau Un erou al timpului nostru</i> , trad. din rusă de Emil Iordache, Polirom, Iași, 2004.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este coroborat atât cu așteptările comunității filologice, cât și cu cele ale asociațiilor profesionale și ale unor angajatori ai absolvenților ca: referenți de specialitate, referenți relații externe, documentariști, editorialiști, filologi, lectori de carte, redactori, secretari de redacție, secretari literari, funcționari de stat, funcționari publici.

Conținutul și metodologia cursului sunt în concordanță cu cerințele programelor pentru concursurile de titularizare, definitivat, gradul II și gradul I în învățământ.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode și forme de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	<ul style="list-style-type: none">corectitudinea cunoștințelor, fluența în exprimare și capacitatea de argumentare a propriilor opinii;capacitatea de sinteză și de adaptare a noțiunilor teoretice la particularitățile disciplinei studiate.	Lucrare scrisă	50%

10.5 Seminar	<ul style="list-style-type: none">• prezența și participarea la seminar ;• exprimarea fluentă, limpede și convingătoare a propriilor opinii critice referitoare la problematica supusă discuției și la textele supuse analizei.	Evaluare pe parcurs (participare la discuții, prezentarea unei opere literare din tematica propusă, redactarea temelor)	50%
10.6. Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none">• Cunoașterea principalilor exponenți ai categoriilor studiate;• Interpretarea critică a unui text literar de complexitate medie, în limba rusă, pe baza conceptelor și metodelor studiate, și formularea unei opinii personale în legătură cu un aspect din textele studiate;• Elaborarea unui discurs oral/ scris complex, bogat lexical și sintactic, articulat precis din punct de vedere logic, pe o temă de literatură rusă.			

Data completării:

15.09.2022

Titular de curs:

Lect. dr. Cecilia Maticiuc

Titular de seminar:

Lect. dr. Cecilia MaticiucData avizării în
departament:

23.09.2022

Director de departament:

Conf. univ. dr. Claudia Tărnăuceanu